UDK/UDC 94

ISSN 1332-4853 (Tisak)
ISSN 1848-9109 (Online)

scrinia slavonica

Godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje
Hrvatskog instituta za povijest

Annual of the Department for the History of Slavonia, Srijem and Baranja of the Croatian Institute of History

svezak / *volume* 23 (2023)

Slavonski Brod, studeni 2023.

scrinia slavonica

godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje
Hrvatskog instituta za povijest

Prvi broj objavljen 2001. / *Founded in 2001.*
© Scrinia Slavonica
(Hrvatski institut za povijest - Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje)

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief: Stanko Andrić

Tajnik uredništva / Secretary: Marijan Šabić

Uredništvo / Editorial Board:
Miroslav Akmadža, Marija Karbić, Suzana Leček,
Robert Skenderović, Milan Vrbanus, Dinko Župan

Uredničko vijeće / Advisory Board:
Mato Artuković (Slavonski Brod), Carl Bethke (Leipzig), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Fazileta Hafizović (Sarajevo), Đura Hardi (Novi Sad), Alojz Ivanišević (Wien), Damir Matanović (Osijek), Nenad Moačanin (Zagreb), Antal Molnár (Budapest), Mirko Valentić (Zagreb), Szabolcs Varga (Budapest), Božena Vranješ-Šoljan (Zagreb), Piotr Żurek (Bielsko-Biała), Zlata Živaković-Kerže (Osijek)

Adresa uredništva / Address: Starčevićeva 8, HR-35000 Slavonski Brod
http://hipsb.hr/
E-mail: info@hipsb.hr
Tel. / fax: (+385) (0)35 447 243; (0)35 447 247

Žiro-račun / Bank account: Hrvatska poštanska banka, IBAN HR7023900011400000096

Lektura i korektura / Text editing and proof reading: Slavko Sušilović

Grafički urednik / Page layout: Krešimir Rezo

Likovno rješenje korica / Cover design: Dragutin-Dado Štebih

Tisak / Printed by: Tiskara Zelina d.d.

Naklada / Print run: 250

Cijena ovom broju / Price per issue: 12,00 EUR (PDV uklj./incl.)

Prijava o izdavanju časopisa *Scrinia Slavonica* ubilježena je u Uredu za odnose s javnošću Vlade Republike Hrvatske pod brojem: klasa 008-02/01-01/793.

Časopis je u digitalnom obliku dostupan na / *The journal in digital form is accessible at*
https://hrcak.srce.hr/scrinia-slavonica
(Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske „Hrčak“)

Radovi objavljeni u časopisa *Scrinia Slavonica* referiraju se i dostupni su u bazama / *Articles published in Scrinia Slavonica are indexed in and available at*:

Historical Abstracts i *Historical Abstracts with Full Text* (http://ebscohost.com);

European Reference Index for the Humanities – ERIH Plus
(https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/);

Central and Eastern European Online Library (http://www.ceeol.com).

Slika na naslovnici / Cover illustration:

Glavna ulica u Vukovaru na razglednici s početka 20. stoljeća.
(Primjerak u Gradskom muzeju Vukovar, zbirka razglednica, sign. 10-a (1916))

scrinia slavonica

svezak 23 (2023)

Sadržaj

Petar SELETKOVIĆ:
Stefan Štiljanović – od kaštelana do despota i sveca (drugi dio) 9
→ *Summary*

Nedim ZAHIROVIĆ:
Obračunska knjiga vakufa Hadži Alije iz Brčkog
u Arhivu Franckeove zaklade u Halleu 45
→ *Summary*

Maja PERIĆ:
Baranja, Slavonija i Srijem u nizozemskim i flamanskim putopisima
16. i 17. stoljeća 63
→ *Summary*

Marija LENDARIĆ:
Županja u 18. stoljeću: od pustog sela do središta župe 93
→ *Summary*

Veljko MAKSIĆ:
Prilog poznavanju prilika u Vukovaru tijekom epidemije kuge
1795/96. - problematika procjene broja umrlih od kuge 109
→ *Summary*

László (Ladislav) HEKA:
Šokački agrarni pokret u Dražu i Gajiću 1897.-1898.
(Kako je baranjsko Prekodravlje postalo dijelom Kraljevine SHS) 147
→ *Summary*

Vinko ŽIVIĆ i Mario KEVO:
Stanje gospodarstva vukovarskog kraja na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće
na temelju izvještaja o stanju javne uprave Županije srijemske 185
→ *Summary*

Siniša LAJNERT i Ivica HALAPIR:
Ustroj i djelovanje Dioničarskog društva sjedinjenih podravsko-posavskih
vicinalnih željeznica 211
→ *Summary*

Sandra HORVAT:
Elita na mikropodručju: Vinkovci 1939.-1945. 265
→ *Summary*

Nikica BARIĆ:
ZEMPRO/DOPOS: prisilni otkup poljodjelskih proizvoda
u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj 285
→ *Summary*

Dražen ŽIVIĆ:
Izravni demografski gubitci Vukovarsko-srijemske županije
u Domovinskom ratu 317
→ *Summary*

Povijest seksualnosti

(prijevodni tematski blok)

Uvodna bilješka (Stanko ANDRIĆ) 347

David M. HALPERIN:
Postoji li povijest seksualnosti? 351

Jean-Louis FLANDRIN:
Seksualni život oženjenih u društvu Starog poretka:
od crkvenog nauka do stvarnosti ponašanja 373

Alexander MAXWELL:
Nacionalna endogamija i dvostruki standardi: seksualnost
i nacionalizam u istočnoj središnjoj Europi tijekom 19. stoljeća 387

In memoriam

Dragiša Jović, 1937.-2023. (Ana RAJKOVIĆ PEJIĆ) 411

Mile Konjević, 1933.-2023. (Ana RAJKOVIĆ PEJIĆ) 417

Miroslav Bertoša, 1938.-2023. (Luka PEJIĆ) 421

Kronika

Nagrada "Vjekoslav Klaić" za popularizaciju povijesne znanosti
dodijeljena Ani Rajković Pejić (S. ANDRIĆ) 425

Deseta dodjela Nagrade Podružnice mladim povjesničarima (M. KARBIĆ) 428

Prikazi i osvrti

Antal Molnár: *Zagrebačka biskupija i osmanska Slavonija u 17. stoljeću: uloga Katoličke crkve u teritorijalnoj integraciji kontinentalne Hrvatske*, Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2022. (Eldina LOVAŠ) 431

Kronika Franjevačkog samostana u Vukovaru. Knjiga II (1781.-1826.), transkripcija, kritičko izdanje i prijevod Petar Ušković Croata, stručna redakcija prijevoda Šime Demo, Vukovar: Državni arhiv u Vukovaru - Franjevački samostan Vukovar, 2022. (Milan VRBANUS) 434

Lidija Barišić Bogišić: *O neslavenskom stanovništvu na vukovarskom području*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2022. (Božena VRANJEŠ-ŠOLJAN) 437

Lidija Barišić Bogišić: *O neslavenskom stanovništvu na vukovarskom području*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2022. (Mirko SAVKOVIĆ) 441

Martina Kelava i Ivan Lučić: *Dnevnik Mate Ivacića*, Drenovci: Muzej Cvelferije, 2022. (Josip LUČIĆ) 444

Martina Bitunjac: *Žene i ustaški pokret*, Zagreb: Srednja Europa, 2023. (Ana RAJKOVIĆ PEJIĆ) 448

Berislav Majhut: *Na Titonicu: hrvatska dječja književnost u razdoblju socijalističke Jugoslavije*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2022. (Danica MARČETA) 454

Károly Busch: *A háború árnyékában: emlékek, gondolatok*, Pécs: Közlekedéstudományi egyesület, 2022. (János MAJDÁN) 456

Ivan Vitez – slavonski plemić, zagrebački kanonik, ugarski primas, promicatelj humanizma, Znanstveni skup povodom 550. godišnjice smrti, Zagreb, 16. rujna 2022. (Ivan MARJANOVIĆ) 458

Continuity and Change in Medieval Central Europe. The Fifth Biennial Conference of Medieval Central Europe Research Network (MECERN), Faculty of Arts, Comenius University, Bratislava, 27. – 29. travnja 2023. (Petar SELETKOVIĆ) 460

scrinia slavonica

volume 23 (2023)

Contents

Petar SELETKOVIĆ:
Saint Stephen Štiljanović – from a castellan to a despot and saint (Part 2) 9
→ *Summary*

Nedim ZAHIROVIĆ:
The account book of the *waqf* of Hadži Alija from Brčko in the Archive of the Francke Foundation in Halle 45
→ *Summary*

Maja PERIĆ:
Baranya, Slavonia and Syrmia in sixteenth- and seventeenth-century Dutch and Flemish travelogues 63
→ *Summary*

Marija LENDARIĆ:
Županja in the 18th century: from a deserted village to the center of the parish 93
→ *Summary*

Veljko MAKSIĆ:
A contribution to the knowledge about the conditions in Vukovar during the plague epidemic of 1795/1796 – The question of the assessment of the number of deaths from the plague 109
→ *Summary*

László (Ladislav) HEKA:
The agrarian movement of the Šokci in Draž and Gajić, 1897-1898 (How the Baranya section of the left side of the Drava became part of the Kingdom of Serbs, Croats, and Slovenes) 147
→ *Summary*

Vinko ŽIVIĆ and Mario KEVO:
The state of the economy of Vukovar and its surroundings at the turn of the 19th and 20th centuries according to the public administration's reports of the Srijem county 185
→ *Summary*

Siniša LAJNERT and Ivica HALAPIR:
The structure and the activity of United Podravina-Posavina Vicinal Railway Ltd 211
→ *Summary*

Sandra HORVAT:
Elite in a micro area: Vinkovci in 1939-1945 265
→ *Summary*

Nikica BARIĆ:
Forced requisition of agricultural products during Independent State of Croatia, 1941-1945..... 285
→ *Summary*

Dražen ŽIVIĆ:
Direct demographic losses of the Vukovar-Srijem county in the Homeland War 317
→ *Summary*

History of sexuality
(Translations)

Introductory note (Stanko ANDRIĆ) 347

David M. HALPERIN:
Is there a history of sexuality? 351

Jean-Louis FLANDRIN:
The sexual life of married people in ancient society: from Church doctrine to the reality of behaviour 373

Alexander MAXWELL:
National endogamy and double standards: sexuality and nationalism in East-Central Europe during the 19th century 387

In memoriam

Dragiša Jović, 1937-2023 (Ana RAJKOVIĆ PEJIĆ)..... 411

Mile Konjević, 1933-2023 (Ana RAJKOVIĆ PEJIĆ) 417

Miroslav Bertoša, 1938-2023 (Luka PEJIĆ)..... 421

Chronicle

Ana Rajković Pejić receives the "Vjekoslav Klaić" Award for the popularization of historical science (S. ANDRIĆ) 425

Tenth prizes of the Department for young historians (M. KARBIĆ) 428

Book and conference reviews 431